

درگاه

اون بش کونده بر نشر اولنور علم و صنعت مجموعه سی

ایکینجی سنه: اوچنچی جلد

نومرو : ۲۸

۵ حزیران ۳۳۸

بیاض طاسه

کنیش چیرگیلرله خارله لوب
ایچنده بیاض طاش بردن فائ اولدی .
اوزمان ، آتسه سز بر نیم کبی ،
مهم آجیلرله اورپردی قلی . *

و آغلادی کنج قیز بوتون برکیجه
کارسز سورله بویه سسزجه
براقدینی ایچین دها ایلک کونی
کناهمز قلیک بیاض یو کونی .

احمد محمدی

عدایدین، آت اوست ایدیلرین بربرک صارصله سینه
مساعده کلدنر. مزار دایما ساده، زینتسزدر، حالوکه
بطندن بطنه کوزلاشدیرلش ؛ حرب ، تحط و غلا،
قوراقلق ، فیضان کبی فوق العاده احواله رجال
و کبارک مشورتکاهی اولمشدر .

موقوفاتک اهمیتنی برقات دها آرتیرمق مقصدیه
أل قاریشدر بران بعض متلردن صرف نظر ایلک دفعه
معبداً اتخاذ ایدیلن عمل قونقوجوسنک اقامتکاهی کلدنر.
خانه سی آلان شمال بولنده کاشدر .

قونقوجوس محل و مقدسک اصل تاریخچه سی
قبل المیلاد ۱۹۶ سنه سنده امپراطور نامنه ایلک دفعه
اوله قیو بویوک بر آیین اجرا و قربانلر ذریع ایدیلرله باشلار،
قونقوجوسنک عزیزتیجه ده، کندیسندن بر عرصه و کرا
کلن مرشد منجوسنک غیرت و وعظله تأمین ایدلشدنر.
مؤخرأ قونقوجوس مبدینه حکومتی عسکری
محافظلر تعیین ایدیلرک معبد ملی بر محل مقدس حاله
وضع ایدلش ، ۴۴۵ محاربه سنده یاغش ، تکرار
بالش ، و نافع سلالاتی زماننده پک فضله مظهر
حرمت و تقدیس اولمشدر .

معبدک تاریخچه سنک اقبال دوره سی اون یکنجی
عصرده در . امپراطور، بویوک اراضی وقف اتمک،
کلن واردات تأمین ایلک و منظم محافظه تشکیلاتی
وجوده کتیرمک صورتیه حقیقی بر حرم الاحرام حاله
قویمشدر . ۱۲۱۴ تاریخنده مونتولار طرفندن احراق
ایدلش ، ۱۴۹۹ تاریخنده صاعقه اصابت ایدرک یاغش
ایسه ده هردفعه سنده دها کوزل و مکمل صورتده بنا
و تزین ایدلشدنر . اون سکرنجی عصر ابتدالرنده
برکره دها صاعقه اصابت ایتش اولدیندن بو سفر
غایت متین بر طرزده انشا ایدلشدر . آلان طواف
ایدیلن محل مقدسی ، بوسولدیکنز اولوب انشا آتی
آننجی آتی سنه ده اکمال ایدیلر یاغش و بک محشم
مراسم ایله وضع اساس و کشادی اجرا ایدلشدنر .
بنانک تشکیلات و تقسیمی پک واسعه در ، محرابده
قونقوجوسنک تحتدن بر تصویرى موجوددر .
مفکوروی دین اصحابجه تصویرلر عظمت و هیبت
دینی محمل اولدیندن مینغ سلالاتی مؤسس طرفندن
سائر معابدده کی تصویرلر قالدیرلشمه ده بو کالیدیشلمه مشدر .

محمد مهمل الدین

جنگنامه

۳

قایمونه قایمونه (*)

بر قاق قالدین باغریورلردی :

— آرره ! آرره .. قوردلر ایصرمیش زواللی
چو چی .. نه ده کوزل اوغلان .. آتش کبی کوزلری
وار . مه سوا بو سنک قاپلانک قاجیردینی اوغلانکه
پک بگز یور .

آیاق والارنده حلقه لر طاشیان بر قالدین یاغلاشهرق :

— باقیم ... دیدی .

و کوزلرینک اوزرینه ایلله سپر یاپارق دقله
موغلیه باقدی :

— صحیح .. بو دها ضعیف اما کوزلری
طبق بن اوغلانک کوزلرینه بگز یور .

چو قورناز بر آدم اولان راهب ، مه سوا [نک
اک زنگین کویونک زوجہ سی اولدیننی بیلیوردی
و کوزلرینی سمایه قالدیرارق :

— جنکلی آلدیننی تکرار اعاده ایتدی . بو
اوغلانی اوینه کونور و انسانلرک حیانتده او قادار
اوزانی کورن راهبی تاطیف ایتکده اونوما ...

موغلی کندی کندیته دوشونوردی :

— بو یون بو سوله کاربله کندی قبیله نک
باشقه بر امتحاننده طن ایدیلورم . هایدی مادام که
بنده بر انسان انسانلر کبی حرکت ایتلی .

اهالی طشاغلیدی . قالدین موغلی به کندیسینی
تعقیب ایتسه سنی اشارت ایتدی . بر قرضی بویال

قاریولاسی ، قارعه غریب نقشلی طوبراقدن معمول
بر تخم چانغی ، بر قاق تجرہ سی ، دیوارده کی او یوقده

هند معبودینک رسمی، برده دیوارده اشپورله مالی
بر آینه آصلی بولان قولوبه واصل اولدیلر . موغلی به

اکتبله بر بویوک باردق سوت و بردی والی باشی
اوزرینه قویارق اوزون اوزون کوزلرینه باقدی .

بلکه بو جنکدن کان اونک چو جوعی قاپلانک چالدینی
چو جوعی ایدی :

— ناطوو .. ناطوو ..

موغلی بواسمی بیلیر کبی کوروغدی .
— سکا یکی آیاق قابی کیدیردیکم کونی

خاطر لا یورمیسک ؟

آیاقلرینه طوقوندی اونلر کیک قدر سرتدی .
محزون علاوه ایتدی :

— خایر ، بو آیاقلر هیچ بابوج کیمه مش .
فقط سن اوغلم ناطوویه چو بگز یورسک . اولادم

اولاجنک .

موغلی عمرنده دام آلتنده اوامردینی ایچون
راحتسز اولیوردی . فقط دامه باقارق دیشاری
چیقنی ایسته دیک زمان بونی قولایقله برندن سوکه .

(*) دوکاه ، نومبر : ۲۷

بیله چکنی اکلادی . هم ذاتاً پنجره ده قاپاغابوردی .
صوکره کندی کندینه :

— انسانلرخی اکلادقدن صوکره انسان اولق
نه به بارار . بوساعنده جنکده قالدن برانسان قادار
سرسر و سسسر قالدن . اولرک انسانلرخی اوکرغلیم .

قوردلرله یاشادینی مدتیجه آلا کییکک سینی
ویابانی طوز یاوروسنک خورده سینی اوکرغشیدی .

مه سوا برسورق سوله دیک زمان موغلی جان مکمل
صورتده اونق تقلید ایدیلوردی . بوسورتله کیجه به

قدر قولوبه ده کی اشپارک بر چوغنک اسملرینی
اوکرغشیدی .

باقی زمانی کانیجه موغلی مشکلات چیقاردی .
وبارس طوزاغنه بگزین بو قلیبه ده یاغی ایسته مدی .

قاپوی قاپادقیری زمان پنجره دن چیقیدی . سر آک
زویی :

— براق اونق کندی حاله ... بلکه هیچ
بر زمان یاغاده یاغامشدر . اگر حقیقتاً بزه اوغلنرک
برینه کوندلیدی ایسه ... قاجاز .

موغلی تارلانک کنسانده کی اوزون و یارلاق
اونلرک اوزرینه اوزاندی . کوزلرینی قاپاچینی زمان

ایک کی بوموشاق قورشونی برپوز چکسک آلتنه
صوقولدی .

بو، قورد آنانک اک بویوک یاوروسی، قورشونی
قاردهش ایدی :

— بوآه ... سنی یکریمی میلدر تعقیب ایدیلوردم .
سن همان انسان کبی اودون دومان و آخور قوقشک

اویان قاردهشم .. سکا خبر کتیر یورم .
موغلی اونق قولاری آراسته آلاق :

— جنکده هبسی ایبلر یا ...

— قرضی چیچکلر یانان قوردلر مستنهایسی
ایبلر . شیدی دیکلر شیرخان فنا حالده یاندینی ایچون

کورک برینه کلجه به قدر آوه چیقیدی . عودنده
سنک کیکاریکله و یاغافای دوشه به کینه عین ایتدی .

— ایکم زده عین ایتدک . بنده بروعدم وار .
فقط حوادث آتی ایبلر . اکلان بقلم قورشونی

قاردهش بن بو یکلکاردن پک یورولدم -
قورشونی قاردهش مراقله سوریلوردی .

— قورد اولدینکی اونوما ... انسانلر بونی سکا
اونوتدیرماسینلر ...

— هیچ بر زمان .. سنی بوتون مغاره مزده کیلرینی
سودیکیمی خاطر لایه جنم . فقط قبیله دن قوغولدیتمیزی ده

خاطر لایه جنم .
— باشقه بر قبیله دن ده قوغولایبله چکی

اونوما .. انسانلر انسانلر قاردهشم . قونوشالری کولده
قورینه لرک باغیر ماسنه بگزهر . بویاره کلدیکم زمان

سنی کولک کنارنده بامبولرک آراسته بکارم .
بوکیجه بی تعقیب ایدن اوج آتی طرفنده موغلی

کولک خارجه هیچ چیقما دی . و انسانلرک عادتلرینی
اوکرگنکه چالیشدی . اولا اونق پک زیاده راحتسز

ایدن براروتو ایله اورنکه باشلادی . صوکره هیچ

تەلەككە يوقىرى . چۈنكى قاپلان بىلە غەلبەلىق سۈرۈرلە
ھېچم يەتمەيدىكەن چىكىنەر . فقط كىشىلەرنىڭ ئارقىسىدىن
قوشۇق ۋە چىچەك قۇياشنىڭ ئاچۇن ئوزاقلاشماقلاشماق
قاپلان ئونلارنى قاچىرى . مووغلى سىياھلىق سۈرۈنك
اك بوپۇك خىيوانى اولان [راما] نىڭ ئارقىسىغا
يېتىش اولدىنى خالە كوك سۇقۇلۇرۇن كىيىۋىرى .
بۇنىڭلار ، بىردە سۈرۈن ئوزۇن بۇنىۋىزلىرىلە شاشقىن
كۆزلىرىلە .. بىر بىر ئاغلان چىقارمۇ مووغلىنىڭ
ئارقىسىغا طاقلىدىلار . مووغلى ئونى تەقىب ايدىن چۈچۈ .
قار ھېسەندىن فۇلە اولدىنى گۈستىرى . ئوزۇن بىلەن
بەلبۇلە مەندالارە وورازنى چۈنلەردىن قامبايە سۈرۈدۈن
ئوزاقلاشماق تەبىئەت كەندىسىك مەندالارە ئازابار ۋەلىيە چىكىنى
سۈيلىرىك ئوزاقلادى .

ھىند چارلىرى قايالىق تېلەر ، چۈرلەر ، خىندكارلە
دولۇر . بۇلارە داغلان خىوانلار گۈرۈنلەر ..
مەندالار كۆنلۈر كۆل كىشىلەرنى سۈمۈرلەر بۇرادە
بۇلاقلىرىلە چىچەك كىرەك سەلجەھە صىجاق چاۋورلارە
ايىنىلەر . مووغلى بۇنى يايلاڭ نەپەتە قىلەر .
نەپەتە چىكىنلەر ايلە بىلەن كۆنلۈر بىرە قىلەر گۈتۈرى .
و (راما) نىڭ سۈرۈندىن ئىشەك بىلەنلەر ئاراستىدە
قۇرۇشنى قىلدىنى بۇلۇق ئاچۇن كىردى .

— سىنى كۆنلۈر بۇرادە بىلگەم .. بۇسۈرۈ
لرى ئىكەنكە عادىتتە يېڭى چىقىدى ؟

— بىكا بۇلە ھىسە بىر دىلەر . موقت بىر زىمان
ئاچۇن كۆپكە چۈنلە بىن ايم . شىر خاندەن نە خىر ؟
— مەلىكەتتە غۇدەت ايتىدى . وسىنى ئوزۇن
زىمانلار بۇرادە بىلگەم . شىبەدى كىندى . چۈنكى كافي
درجەدە ئو يوق . سىنى ئۆلدۈرۈك ايتىپتۇر .

— پاك ائەلا .. او ئوزاقدا اولدىنى مەنچەن .
ويا قىلشۇرلەكەن بىر دانەسى بىر قايلا ئوزۇرئە اۋتۇ .
رىكىزگە كۆيدىن چىقار چىقماز سىزى كۆردۈيەلەم .
غۇدەت ايتىدىكى زىماندە بىن يايلاڭ ئورنىستىدە بولغان
ئاچاچە يەنە خىندكە بىن بىكە .. شىر خاك . ئاغىزىنە
دۈشەك لازىم دىگەل ..

سۈكرە مووغلى كۆلەككە بىررە ئىختىيار ايتىدى
ۋاپاتقا ئىدە مەندالار ئوتلارلىق ئاۋاپۇردى ھىندستاندە
چۈنلەنىڭ تەبىئەتتە چىقار چىقماز سىزى كۆردۈيەلەر ،
ئوتلارلار ، پاتارلار ، تەبىئەتلاشۇرلار ، تەبىئەتلاشۇرلار .
ھېچ باغىرمازلىرى يالغىز خۇمۇردانلار .. مەندالارە
كەنجە ھېچ سىسلىرى چىقماز فقط ايرى چىن مائى
كۆزلىرى بىرۈنلەرى مەندە قالىچە قەدەر بۇلاقلىرىك
چاۋورلەرنە دالارلار ۋاپادە تاش كىنلەرى كې خىر
كەنسۇر وساكەن دورۇرلار .

كۆنلۈر ھەلەكەتتە قاپلارلى ھەتتە ئايتىدىر
ۋەكۈچكە چۈنلەرىلەشۇرلەكەن ئوزۇرلەندە ئوزاقىدىن ئوزاقىغا
ئارادە اۋتۇن بىر ئاق بابانكە سىسەندىن باشقە بىرئى
ايتىشۇرلار . بىلەنلەرگە اكر اولەكەن ئولۇرلەرسە ،
او ئاق بابا قانداقلىرىلە ھەلەكەت قىلەر ايدىرلەكەن
ۋاپاتقا ئىدە ئونى كۆرۈن بىلەنلەر سۈكرە بىلەنلەر بۇلە

ئوزاقىدە ئولۇرلار چۈچۈككە كۆزلىرى دەشتىل سۈرۈندە
آچىدىرلار قۇرۇقچە خىكەلەر ئاكتەپىرى .

خىكەلەرلەكەن چۈچۈ خىوانلە غەلبەلىق ايدى . چۈنكى
كۆيۈلەر ئاچۇن چىكىنلەكەن قۇرۇقچە بىر بىردى .
بابان دۈبۈزى ۋە ئالا كىيەك مەھسۇلاتنى تەبىئەت
ايدىر . قاپلان كۆزلىرى كۆنگەنە غەلبەلىق بىر ئىنسان
قاچىرىدى .

طەبىئەت بۇلارە ھېسە ۋاقىت اولان مووغلى كۆلەككى
كۆستۈرۈمەك ئاچۇن بۇنى ئالارلە قاپلە چىقارلۇرلۇردى .
بۇلدا ئۇ خىرلەنلەر بىر مەسلىدىن بىلەنلەر سىزى كۆپۈر .
مووغلىنىڭ ئاممىۋىزلىرىدە نەشەندە سىياھلەنلەردى .
شىبەدى بۇلدا ئۇ مەسلى ۋە ئاكتە ۋاقىتقا چىقارلار قاپلانكە نەسلى
بىر قانچە سەنە اولۇش ئىختىيار ۋەلىيەكەن بىر مەسلى .
چىكىن رۇھىنى تاشلارلار بىر قاپلان اولدىنى ئاكتەپىرىدى .

— بۇنىڭ دۈغۇر اولدىنى بىلەنلەر . چۈنكى
[پۇردەن داس] ، بىر قانچە نەپەتەكەن مەلۇك اولدىنى .
بىلەنلەردىكىم قاپلان دە مەلۇك ، چۈنكى ئايتىشۇرلار
بىر بىرلەشە مەلۇك دىگەل .. ئاق ساقاللىرى تەبىئەتتە
— دۈغۇر دۈغۇر ھەقىقەت بۇندە ئىبارەت .
مووغلى سۈزە باشلادى :

— بۇتۇن خىكەلەرنىڭ مەنەسلىرى بۇش .. بىر
چاقال قادار جىسارىنى ئالماي بىر خىواندە بىر مەسلى
رۇھى اولدىنى سۈيلىمەك چۈچۈك كېلىپلا ئايتىدىكەن
باشقە بىرئى دىكارلار .

چىرىندە بۇ دۇتۇر سۈمۈش . كۆي ئىختىيارى
كۆزلىرىنى ئاچارمۇ :

— ۋاى .. بۇنىڭ خىكەك كۈچۈك چۈچۈكى
سۈيلىۋەر ، دىدى ، مادام بۇقادار غەلبەلىق سىك پۇستى
[قاپلار] يە كىتەرسەك داھا بىن ايدىرسەك . ھەكۈمەت
ئونى اولدىرەنە مەككەت ۋە بىرەكەن بۇرۇن مەككەت ..
فقطسەن بۇيۇككە قۇتۇشۇشنى زىمان مەھسۇسەك داھا
بىن ايدىرسەك ..

مووغلى كىتەك ئوزۇرە قالىدى ، و :

— ئاقشامدەن بىر سىزى دىكەنكە ئوزۇرە مەلۇرۇم .
بىر قانچە كەلگەن مەلۇرە بۇلدا ئۇ چىكىنلە خەندە دۈغۇر بىر
سۈز سۈيلىۋەردى . كۆردۈيەنكەن ادەتتە ئايتىدىكى مەلۇرە
شىطان ۋەن خىكەلەرنە نەسلى ئايتەنمە ؟ دىدى .
مووغلىنىڭ تەبىئەتتە بىلەنلەكەن سۈكە درجەدە
خەندە بىن بۇلدا ئۇ خەندە سۈلۈپۈر ۋە خۇمۇردانلۇردى .
كۆي ئىختىيارى :

— ئارتۇق بۇ ئاغلاڭ كىدۈپ سۈدۈلەر باقىق
زىمانى كەلدى . ھەلەكەت ئارتۇق ئايتەكەن كەت .

بىر چۈچۈك ھەند كۆيۈلۈرلەندە عادەت كۈچۈك چۈنلەرىلەر
ماندا سۈرۈلۈشنى سىياھ ايدىرگەن كۆتۈرۈلۈرلەر ۋەكىچە
كېچە ۋاقىت كىتەرلەر .

بىر بىرلەشە بىر ئىنسانى اولدىرەنلەر بۇ خىوانلار ،
بۇنى باشلىرى ۋە مەيلىن كۈچۈك چۈچۈك مەلۇرەلەر
كىندىلەرنى ئايتىدىرلەر ، قاندىرلەر ھەتتە دۈۋىرلەر
بىلە ..

چۈچۈكلەر سۈرۈلۈرلە ئولۇرۇقلارلى مەنچە ئونلارە

نە اولدىنى ئاكتەمادىنى (بارە) بىن ۋەلۈمەنە غەل
ايدىرەنلەدىكى مەلۇرە سۈمۈمەننى اوگۇرگەن . كۆپكە
چۈچۈكلەرنى ئونى سىكەلەندىرۈپلۇردى . اصابتەكە
چىكىن قانۇنى اوكا ئوفكەكەن فەنا اولدىنى اوگۇرگەن .
ئونلارە بىلەن چىكەن ۋەلىيە ، سۈغۇق قانلىق سەبەبەندە
قازانلارلۇردى .

فقط چۈچۈكلەر ، ئونلارە ، ياكەنلەر تەلەپتە ئايتىدىكى
بىرلەكەن ئاچۇن ۋەلىيەكەن ئونلارە ئايتەمادىنى ، اوچۇرە
اوچۇرەمادىنى ئاچۇن اكتەكەنلەرنى زىمان بىر ئاچۇن
مەنەسلى چىقارمۇ چۈچۈكلەرنى اولدىرەنلەكەن ئونلارە
مەلۇتۇپ بىكەن پارچە ئاغەكەن نە فەنا اولدىنى خەلپەلارلۇر
ۋەلىيە ئايتىۋوردى .

قوتلى اولدىنىڭ قۇتقۇدە دىكەم . چىكىنلەردىكى
خىوانلە نەسلىنى ئايتىدىكى فقط كۆيۈلەر ئونلارە بىر
بۇغا قەدەر قوتلى اولدىنى سۈيلىۋوردى .

قۇرۇقكەن نە دىكەن ئونلارە بىلەنلەردى . ھەتتە
بىر كۆن كۆي رەھبەر مەلۇرە كۆزلىرىنى چالماق ئولۇرسە
مەلۇرە كە مەلۇرەكەن ئوفكەكەن چىكىن سۈيلىۋەردى .
مووغلى مەلۇرە كە مەلۇرەكەن رەھبەر كىتەرىكە
قەبىلىدە ئونلارە دۈكۈشەن دەشتى . مەھش بىر
رەزالت اولدى . فقط رەھبەر سىكۈتتە ئاغەدە ايتىدى .
مەسلى ۋەلىيە مەلۇرەكەن غەلبەلىق تەسكىن ئاچۇن
بىر چۈچۈك بارە بىردى .

بۇندە مەلۇرە مووغلىنىڭ مەلۇرە ھەلەكەتتە
قۇتقۇدە خىبەرى يوقىدى . چۈنكى مەلۇرەكەن مەلۇرەكەن
ئايتىشۇر قاپۇب دۈشۈپكەن زىمان مووغلى ئونى قۇتقۇدە
مەلۇرە قەللىرىر . و [قاپلار] چارلىشىدە
كۆتۈرۈپكەن چۈچۈكلەرنى مەلۇرە مەلۇرە ياردەم ايدىردى .
رەھبەر ئونى ئازادلىق زىمان مووغلى ئونى مەلۇرە
بىلەن مەلۇرە ئايتىدىر . رەھبەر مەسلى ۋەلىيە ۋەلىيە ،
چۈچۈكى قاپلار اولدىنى قەدەر چاۋۇق ايتەنە قۇتقۇدە
قەللىرىندە بىلەن ئايتىۋوردى . ايتەنە كۆن مووغلى
مەندالارە بىر بىر كۆي خەلپە چىقارمۇ ئونلارە مەلۇرە
ئەكەن مەلۇرە ايدىلى . بۇ مووغلىنىڭ پاك خوشنە
كىندى . مان ۋە ئاقشام اۋدە ھەكەن كېلىپ مەلۇرە
غەلبەلىق كۆردۈپكەن ئاچۇن ئاچۇن ئاچۇنكەن كۆلەكەندەكە
سەل ئوزۇرلەندە ھەكەن مەلۇرە ئونلارە كۆيۈلۈرلەكەن
كىندى . بۇرۇن كۆپكەن ئونلارە مەلۇرە ئونلارە
بۇتۇن دىدى قۇتقۇدە ۋاقىت اولان كۆپكەن ئاچۇن ئاچۇن
بىكەن بىر بىر ، بىر تەننى ئونلارە كۆپكەن ئاچۇن ئاچۇن
[بۇلدا كۆي] ئورادە مەلۇرە ۋە قۇتقۇدەلۇردى .

ئاچۇنلارە بۇكەن دالارندە مەلۇرە ئونلارە ئايتىدىر .
سەل ئاچۇنلارەكەن دىكەن ، مەلۇرە بىلەنلەكەن ھەلەكەت
بىلەنلەر بۇرۇن ايدى . اوكا ھەلەكەت مەلۇرە سۈت
بىرلەردى . ئاچۇنلارە مەلۇرە ئونلارە ئاچۇنلارە
كېچە كېچە سەل ئونلارە قەللىق چۈچۈكلەرنى ئونلارەكەن
اۋتۇرۇرلۇردى .

مەلۇرە ئونلارە ۋەلىيە دالار غەلبەلىق مەلۇرە
ئاچۇنلارە .. بۇلدا ئونلارە چىكىنلەر خىوانى ھەندە بىر ئاز

سماور قاضی اوغلی شیخ برالیه

بدرالدینک نظریه سی

بهم شخصیت حیات ب صورتله نهایت بولدی . سیاسی انقلابی استداف ابدن نظریه سی واسم خلق طریقه سینه نقل ایچون کرک گندیسی و کرک طرفدارلری طرفدن صرف ایدیلن مساعی عقیم قالدی . در قاتک افاداتی موجود اوله . شی اوله ییدی بونظریه نیک نهدن عبارت اولدی . سؤال مقدرنه جواب ویرمک بکمشکل اولاجدی . عثمانی مبعملری آشکار برقصه ده بخصوصده اک سطحی معلومات اعطاسندن بیه استنکاف ایلکده درلر .

بیزانسلینک افاداتی تقریبی بر صورتده ترکیب ایدرکن بدرالدین نظریه سنک داخلی و خارجی شکللری بکدیگرندن تفریق ایتک مقصده ده اوافقدن . بوزکلیجه مصطفی قفرالزامیدن ترک ماس وادن بحث ایدرکن قادیلر مستننا (۱) اولدینی حالد سائر هر شیک مال مشترک عد ایدلسنی ، خرستیانلره قارشى مسامحه کوسترلسنی و خرستیانینک اسلامیت ايله عین سوبیه اصماد ایدلسنی وعظ ونصیحت ایدپوردی . بدرالدین مریدانی خارجی شکل اعتبارله عادت بلده یه قانما مخالف برقیات ايله سائرلرندن آریاورلر : ساچلر کیمک اولوب باشلر علی العاده جیلاندر ؛ یالین آتاق یوریه ریک یکنفسق البسه اکتسا ایدرلر و آجیقه یاتارلر . معین افامتشکاهدن هر وسدرلر . دو قاتک بخصوصده ویردیک معلومات خلاصه بوندن عبارتدر . بوراده اک زیاده کوزه جاپان جهت بو نظریه یه مربوط کبی گورون آشکار بر قومونیزم ایزلرینک موجودیدیر . بوکا رغما بک اسکى زمانلردن برونه قدر توالی ابدن قومونیزم حرکتده مشاهده ایدیلن حادثاته مانل بر حادنانک بدرالدین نظریه سنده موجود اولسی گیفتی بک شبه ایدر . اسلام مملکتلرنده بونوع حرکتلر دائما موجود اولوب غریبدرکه بوتون بوجریانلر سنیلک مخالف وهرشیدن اول شیبی جریانی حالنده انکشاف ایلشدر . قواهد اساسیه اسلامیه اشتراک اموال قابل تصور دکادر (۲) .

(۱) ملکیت نسوانده اشتراک تأسیسنه - عبیدالله طرفندن تشبیه ایلدیک کبی - حکومت اسلامیه طرفندن متعدد دفعه لر تشبیه ایلشدر . بو مسئله حقنده ابن ادهارى (۴) نک : Histoire de l'Afrique et de l'Espagne رIQUE اثریه مراجعت . ج : ۱ ص : ۱۹ ایدن طبی ۱۸۴۸ .

(۲) معلوم اولدینی لوزره هوهرت غریم «محمد حیات» نامیه نشر ایتدیکى تدقیقنده (جلد : ۱ ص : ۱۸۹۲، ۱۸۹۴) مونستر حضرت محمدک ظهورندن بحث ایدرکن بونک قومونیزم دکل سوسیالیزم نقطه نظرندن قابل ایضاح اولدینی سوبیلور . مع مانیه ذکات حقنده کی بوطر زتاتی Chr. Sneuck Hurgon

— جزده برابان طموزی اولدوردی . صوده ایچدی . شیرخان انتقام آلاجنی زمان بیه آت او طور امدیغنی بیلمه یسک ؟

— اوخ .. دلی .. دلی همه ده نه قدر دلی .. بیس ایچمش برده اونک اوپوماسنی بکلیه جکینی ظن ایدسور اوله یی ؟ شیمدی نروده یاتسور . اون کیشی اوله رق اونکله باشه چیقاردی .

ماندالر برایش کوره سرلر .. اسانلری بیلمه یورم . آرقه دن دولاشسا ، فیده ایزنی واسه ق اوزمان اوراده اولدینی حسن ایدرلر ..

— وایقانای بوزمه ریک کچدی .. بولی قیصالتی ایچون بوزدی .

— بوقری اوکا طابه کوی ویرمشدر . محقق ! چونکه او بویه شیئی عقل ایده من .

مووغلی برائی آغزنده دوشونجه لی دوریوردی : — وایقانانک بویوک خنده کی بورادن یارم میل اوتده .. بن جنکدن دولاشیر ، خندک باشنه قدر سوروی کورتوروم ، عودده هسنی سوپورور کابیز ، فقط او بر طرفدن قاراسه .. بولی کسه لی . قورشونی قاردهش سوروی ایکی تقسم ایتسه ک ..

— یالکز بابام ، فقط یارده یی کتیردم . جوق قورناز بریسی ...

قورشونی قاردهش فوشارق اوزلاشدری ویر دایکه آتلا دی . او دلیلکدن بویوک بر قورشونی باش قالندی . مووغلی اونی طانیدی و بوتون جنکده اوکله وقتی قوردلرک آونداسی ایشیدلدی :

مووغلی آلابری جریرق

— آکلا آکلا ... بی اونوما یه جگله امیندم . سنک یاردمنه احتیاج وار ، دیدی ، سوروی ایکیه آیر .. آکلا ، بر طرفده نیک و طانه لر ، دیگر طرفده اوکوز و ماندالر قالسین ..

قوردلر اورایه یورایه فوشارق سورونک آراسنده دولاشدیلر وایکی آیریدیلر ..

بر طرفدن ، طانه لر ای طرافلریه آلاق بر برلریه صقیشان و اوفکلی نظرلر فیرلاراق هجوم ایده جک اولسلر آقایلرله قوردلری اولدوروب ازمکه حاضر نان اینکاز ، دیگر طرفده کچچ ماندالر . یاورلر و اینکاز کی کورونکله چالیشورلر ؛ فقط اونلر داما ته لکه ز ، چونکه محافظه ایدمک طانه لری یوق . آتلی کیشی سوروی بوقادار منتظم تقسیم ایده مندی . آکلا نفس نفس : — سر ویر . باقی پرلشمک ایستورلر .. دیدی . مووغلی رامانک آرقه سنه پندرک :

— ماندالری سول طرفه کورتور آکلا .. بن کیده جکم ، سن اینکازلی هپ بر آرادا طوت و بوقاری طرفدن خنده ایدیر .

صاغه صوله ایصیراق هجوم ایدن قورشونی جواب ویردی :

— نرویه قدر ؟

را بربار کیلنغ

وزان غاری خام طرفندن تورکجه یه نقل ایلشدر .

آج یکریمی دانه آت بابا هر طرفدن او اوله دن بقیسه جک وکله جک ..

بعضاً اوپورلر او یانیرلر .. قورو اونلردن سیتلر اوره ریک ایچنه چکرکله دولدورورلر . قرضی و سیاه اووه جو بزلرندن بویونلریه کرداناق یاپارلر . کونشده بر قایا اوزرنده او بویان کرشکلر ویا فونده لفلرده بر قورنه قووالایان ییلانی سیر ایدرلر .

بعضاً اوزون ، جوق اوزون ، غریب ، جله صوکلری اوزاتاراق شریقلر سوبارلر .. ویرکون ، اونلره بعضی انسانلرک بوتون حیاتی قادار اوزون و نهایتسز کورونور ..

بعضاً ده چامور دن اولر یاپارق یته چامور دن انسانلر حیوانلر و ماندالر رسم ایدرلر . انسانلرک لارینه سازلر ویره ریک اونلری اردولرله حکمدارلر ویا عبادت ایدیلرک مبدولر فرض ایدرلر دی .

آقسام اولونجه چو جوقلر باغبارق سورولری طوبالارلر . ماندالر چامور دن چیقارکن بربر آرقه سنندن آتیلان قنک سسلرینه مشابه کورونلور چیقاریرلر . هسنی صیرا ایلر قاراسکای بالابه دیزیلرک اوزاقده ایشیلری بارلایان کویک یوانی طوتارلر ...

هرکون مووغلی ماندالری اوز قنره کورتورسور . هرکونده ییلادن بر یچمی میل قدر اوتده قورشونی قارده شک صیرتی کورتورسور . بوضو تله شیر خاک عودت ایتدیکنی ییلور وهرکون اونلرک ایچنه یاتاراق اطرافنده کی کورونلورلی دیکلرک جنکده کچن اسکى کونلری تحیل ایدسور دی .

شیرخان طوبال . آباغله اوزاقده وایقاناده چالیر آراسنده یاکلش بر آدم آتاجق اولسه بو سسبز صبا حلدده مووغلی اونی محقق ایشیده جکدی .

نهایت برکون معلوم اولان موقعنده قورشونی قاردهشی کورمه دی . کولدی ماندالری بارلاق قرضی چیچکلی آغاجک بولندینی طرفه سوردی . اوراده آرقه سنده هر بوتونی دیکن کی آباغه قالندش اولدینی حالد قورشونی قاردهش دوریوردی :

— سنی شاشیرقی ایچون بر آیدنیری صانلادی ، کچن کیجه آرقه مار فاردن طابه کوی ایلر برابر دولاشه رق سنک سسکی تعقیب ایش .

مووغلی قاشلری چادی :

— شیرخاندن قورقام اما .. طابه کوی معذبک ایتسه ..

دبایله دوداقلری یالایان قورشونی قاردهش جواب ویردی :

— هیچ قورقا طارعه ده به کوی راست کادم شیمدی او آت بابالره درس ویریرور . بکا هرشیی اکلاندی . شیرخاک فکری سنی ، بالخاصه سنی ، کویک تخنه پرده سنک دینده بکل مکدر . شیمدی وایقانانک قورو خندکنده اوپور .

— بکون برشی بیدی ؟ یوقسه آت آچنه یی آلبور .

مووغلی جوابی تیره ریک بکل یوردی . چونکه اونک ایچون بو حیات ومات مسئله سی ایدی .